

Correctievoorschrift examen VBO-MAVO-C 2003

tijdvak 1

NEDERLANDS SCHRIJFVAARDIGHEID C

FUNCTIONEEL SCHRIJVEN EN OPSTEL

Inzenden scores

Vul de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten in op de optisch leesbare formulieren of verwerk de scores in het programma Wolf.

Zend de gegevens uiterlijk 3 juni naar de Citogroep.

300005-503c

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).

Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Beoordelingsregels functioneel schrijven
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Scoringsmodel functioneel schrijven
- 5 Beoordelingsregels opstel
- 6 Voorstel beoordelingsprocedure opstelopdrachten
- 7 Beoordelingsmodel opstel

1 REGELS VOOR DE BEOORDELING

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO- 02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr 18 van 31 juli 2002).

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces verbaal van het examen toekomen aan de examinator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 2 De directeur doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 4 De examinator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 BEOORDELINGSREGELS FUNCTIONEEL SCHRIJVEN

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

- 1 De examinator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;

- 3.5 indien meer dan een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd worden, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
 - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, hoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan een antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
 - 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar een keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een toets of in het beoordelingsmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
 - 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
 - 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.
Voor de beroepsgerichte programma's in de basisberoepsgerichte, de kaderberoepsgerichte en de gemengde leerweg en voor de algemene vakken in de basisberoepsgerichte leerweg in het jaar 2003 en mogelijk latere jaren:
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de door het bevoegd gezag gegeven regels.

3 VAKSPECIFIEKE REGELS

Voor dit centraal schriftelijk examen Nederlands schrijfvaardigheid C kunnen maximaal 180 scorepunten: 2 = 90 scorepunten worden behaald.

4 SCORINGSMODEL FUNCTIONEEL SCHRIJVEN

Vraag	Aftrekgeregels	Aftrek
-------	----------------	--------

Indien de kandidaat het hele werk door consequent eenzelfde andere naam en/of adres en/of postcode en/of woonplaats en/of geboortedatum en/of geboorteplaats heeft gebruikt, geen aftrek.

1 Brief

Taalgebruik 10 punten, inhoud 20 punten, techniek, opbouw 10 punten, conventies 10 punten

Aftrek taalgebruik uitgaande van 10 punten

Fouten tegen het taalgebruik worden gescoord volgens een op blz. 8 en 9 toegelicht systeem.

Aftrek inhoud uitgaande van 20 punten

Indien de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:

• aanmelden als medewerker publiciteit	5
• aanmelden als medewerker velden uitzetten	5
• niet mogelijk op woensdagavond (i.v.m. dansles)	5
• aanmelden als gastadres voor één of twee deelnemers	5
• uitleg idee vader kandidaat voor werving sponsorgelden	10
• telefoonnummer kandidaat	5
• Indien irrelevante of onjuiste informatie is gegeven	5
• Indien een passende woordkeus ontbreekt	10
• Indien enkele fouten tegen een passende woordkeus zijn gemaakt	5

Aftrek techniek, opbouw uitgaande van 10 punten

Indien de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:

• inleidende zin(nen)	5
• afsluitende zin(nen)	5
• samenhang en logische volgorde	5
• alinea-indeling	5
• verzorgde indruk	5

Aftrek conventies uitgaande van 10 punten

Indien een of meer van de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:

• naam, straat, huisnummer, postcode, woonplaats van de afzender	5/10
• DE VOLTREFFERS, t.a.v. de heer Harmsen, Postbus 34, 8392 XZ, woonplaats kandidaat	5/10

Indien de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:

• plaats en datum: 2 oktober 2002	5
• gegevens van adressering, plaats en datum in de gebruikelijke ordening en op de juiste plaats	5
• aanhef	5
• regel wit na aanhef en voor slotformule	5
• slotformule	5
• ondertekening en/of naam	5

2 Affiche

Taalgebruik 5 punten, inhoud 30 punten, techniek, opbouw, opmaak 10 punten

Aftrek taalgebruik uitgaande van 5 punten

Fouten tegen het taalgebruik worden gescoord volgens een op blz. 8 en 9 toegelicht systeem.

Aftrek inhoud uitgaande van 30 punten

Indien de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:

- volleybaltoernooi 10
- internationaal jeugdtoernooi 5
- reden toernooi: 50-jarig bestaan van de volleybalclub DE VOLTREFFERS 10
- plaats toernooi: sporthal De Zuidkant 10
- data: 27 en 28 december 2002 10
- tijden: dagelijks van 09.00 - 16.00 uur 10
- toegangsprijs: € 2 per persoon per dag 5
- deelnemers: team jeugdkampioen 'Thor', team asielzoekerscentrum, team uit Bonn, per element 5
- fototentoonstelling 5
- '50 jaar DE VOLTREFFERS in foto's' 5
- in de kantine 5

- Indien irrelevante of onjuiste informatie is gegeven 5
- Indien een enthousiasmerende woordkeus ontbreekt 10
- Indien enkele fouten tegen een enthousiasmerende woordkeus zijn gemaakt 5

Aftrek techniek, opbouw, opmaak uitgaande van 10 punten

Indien de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:

- samenhang en logische volgorde 5
- ten minste tweemaal belangrijke woorden groot geschreven en/of onderstreept 5
- goede bladindeling 5
- kernachtige formuleringen 5
- binnen het kader 5
- verzorgde indruk 5

3 Faxformulier

Taalgebruik 5 punten, inhoud 20 punten, techniek 5 punten

Aftrek taalgebruik uitgaande van 5 punten

Fouten tegen het taalgebruik worden gescoord volgens een op blz. 8 en 9 toegelicht systeem.

Aftrek inhoud uitgaande van 20 punten

Indien de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:

Faxbericht	
Aan:	<i>gemeente (-5)</i>
Plaats:	<i>kandidaat (-5)</i>
Ter attentie van:	<i>mevrouw Kloosterman (-5)</i>
Datum:	<i>22 november 2002 (-5)</i>
Faxnummer:	<i>87 21 43 (-5)</i>
<hr/>	
Van:	<i>(volleybalclub DE VOLTREFFERS) kandidaat (-5)</i>
Adres:	<i>kandidaat (-5)</i>
Postcode en plaats:	<i>kandidaat (-5)</i>
Telefoonnummer:	<i>kandidaat (-5)</i>
Faxnummer:	<i>82 98 32 (buurman) (-5)</i>
Betreft:	<i>informatie voor burgemeester t.b.v. openingstoespraak toernooi</i>
	<i>DE VOLTREFFERS (op 27-12-2002) (-5)</i>
Aantal pagina's:	<i>2 (-5)</i> (inclusief dit voorblad)
<hr/>	
Mededelingen:	<i>verzoek of burgemeester op 27-12-2002 om 8.45 uur aanwezig wil zijn (-5)</i>
	<i>in kantine sporthal De Zuidkant (-5)</i>
	<i>om tentoonstelling te bekijken (-5)</i>
	<i>09.00 uur toernooi openen (-5)</i>

Aftrek techniek uitgaande van 5 punten

Indien de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:

- gegevens op de juiste plaats ingevuld 5
- kernachtige formuleringen 5
- verzorgde indruk 5

4 Brief

Taalgebruik 10 punten, inhoud 25 punten, techniek, opbouw 10 punten

Aftrek taalgebruik uitgaande van 10 punten

Fouten tegen het taalgebruik worden gescoord volgens een op blz. 8 en 9 toegelicht systeem.

Aftrek inhoud uitgaande van 25 punten

Indien de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:

- ingaan op gezellige tijd 5
- spannende finale 5
- twee andere momenten tijdens het toernooi, per element 5
- het feest na afloop 5
- toernooi wordt jaarlijkse gebeurtenis 5
- verliefde clubgenoot 5
- verzoek briefje aan verliefde clubgenoot 5
- met foto 5
- reden meesturen clubblad: twee foto's Anneliese 5
- verzoek om te mogen komen logeren tijdens de voorjaarsvakantie 5

- Indien onjuiste informatie is gegeven 5
- Indien een passende woordkeus ontbreekt 10
- Indien enkele fouten tegen een passende woordkeus zijn gemaakt 5

Aftrek techniek, opbouw uitgaande van 10 punten

Indien de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:

- aanhef 5
- inleidende zin(nen) 5
- afsluitende zin(nen) 5
- samenhang en logische volgorde 5
- alinea-indeling 5
- ondertekening en/of naam 5
- verzorgde indruk 5

5 Envelop

Conventies 10 punten

Aftrek conventies uitgaande van 10 punten

- Indien de envelop zo geadresseerd is dat hij niet aankomt 10
- Indien een of meer van de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:
- naam, straat, huisnummer, postcode, woonplaats en land van de geadresseerde 5/10
 - naam, straat, huisnummer, postcode, woonplaats en land van de afzender 5/10
- Als de achterzijde van de envelop gebruikt is, mag de naam ontbreken.
- Indien de gegevens niet in de gebruikelijke ordening zijn gepresenteerd 5/10
 - Indien de gegevens niet in twee duidelijk afzonderlijke blokjes zijn ondergebracht en/of de blokjes niet juist in het vlak zijn verdeeld 5/10
 - Indien de envelop geen verzorgde indruk maakt 5

BEOORDELING TAALGEBRUIK

We onderscheiden vier typen fouten:

- woordfouten;
- zinsfouten;
- spelfouten;
- fouten in interpunctie en hoofdlettergebruik.

Het geschreven werk wordt op alle vier de typen fouten gecorrigeerd. Voor elk type wordt een apart correctieteken gehanteerd.

Voor we ingaan op de verschillende typen fouten, maken we eerst een paar algemene opmerkingen:

- 1 Een fout in een fout telt niet mee. Als bijvoorbeeld in een zinsfout een woord verkeerd gespeld wordt, telt deze laatste fout niet mee.
- 2 Spelfouten in dezelfde woorden worden slechts één keer geteld.
- 3 Afhankelijke fouten tellen niet mee. Als een fout voortkomt uit een andere fout, wordt deze niet meegeteld.

Woordfouten

Wanneer de fout opgelost kan worden door een woord te vervangen, toe te voegen of te verwijderen, spreken we van een woordfout. Bijvoorbeeld:

- 1 incongruentie: onderwerp - persoonsvorm (getal); betrekkelijk vnw. - antecedent; aanw. vnw. - antecedent;
- 2 onduidelijke verwijzingen.

We spreken ook van een woordfout bij een storende herhaling van een woord of een woordgroep.

Onderstreep de fout met _____

Zinsfouten

Wanneer een zin een opeenhoping van fouten bevat, waarbij het moeilijk is aan te geven hoeveel/welke fouten zijn gemaakt, spreken we van een zinsfout. We spreken bijvoorbeeld ook van een zinsfout als een woordgroep niet correct is geplaatst.

Onderstreep de fout met =

Spelfouten

- 1 fouten in de spelling van werkwoordsvormen;
- 2 overige spelfouten.

Onderstreep de fout met _____/_____

Fouten in interpunctie en hoofdlettergebruik

- 1 hoofdletter: begin van een zin; andere conventies zoals bij namen: de heer Schuit, Van der Schuit, G. van der Schuit;
- 2 punt;
- 3 komma: tussen twee persoonsvormen; voor de nevenschikkende voegwoorden "maar" en "want";
- 4 afbreekteken: woorden die afgebroken worden aan het eind van een regel;
- 5 apostrof;
- 6 koppelteken;
- 7 aanhalingstekens;
- 8 dubbele punt: voor een opsomming; voor aanhalingstekens.

Geef fout aan met x

Voorbeelden

“En ik weet nu wat er word verlangd van mijn. En doordat ik nu werk_x

let ik beter op bij school_x”

“Zo’n baantje na schooltijd kan toch nooit geen kwaad”

“Na doorgesmeerd te zijn, verving ik de ketting van mijn fiets.”

(Fout is niet te verbeteren met één woord.)

“Ik denk dat ik bij de groep hoor, die werken omdat ze daarvan iets leren.

Ik hoop dat de leerlingen uit klas 3 en 4 door het artikel van de directeur zijn baantje niet opgeven.”

(“werken” en “zijn” zijn twee congruentiefouten, “ze” rekenen we niet fout, omdat de congruentiefout al in “werken” is aangerekend.)

Aftrek taalgebruik

• Indien een woordfout is gemaakt, per fout	1
• Indien een zinsfout is gemaakt, per fout	2
• Indien een spelfout is gemaakt, per fout	1
• Indien een fout is gemaakt in interpunctie en hoofdlettergebruik, per twee fouten	1
• N.B. Voor fouten tegen de nieuwe spelling geldt per fout	1

5 BEOORDELINGSREGELS OPSTEL

In het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. zijn twee artikelen opgenomen die betrekking hebben op de scoring van het schriftelijk werk, namelijk artikel 41 en artikel 42. Deze artikelen moeten als volgt worden geïnterpreteerd.

De examinerator stelt het cijfer voor de opstelopdracht vast.

Het cijfer wordt uitgedrukt in een getal met één decimaal, in de cijferschaal 1 tot en met 10.

6 VOORSTEL BEOORDELINGSPROCEDURE OPSTELOPDRACHTEN

De CEVO stelt voor de opstelopdracht Nederlands voor het C.E. te beoordelen aan de hand van de hierna volgende beoordelingsprocedure en het daarin opgenomen beoordelingsmodel.

Bij het voorgestelde beoordelingsvoorschrift worden drie categorieën onderscheiden waarop de opstelopdracht beoordeeld moet worden: inhoud, opbouw en taalgebruik.

Bij de beoordelingscategorieën inhoud, opbouw en taalgebruik is een maximum aantal te behalen punten aangegeven. Voor fouten worden punten van dit maximum afgetrokken.

Het staat iedere examinerator vrij bij de beoordeling van de opstelopdrachten deze beoordelingsprocedure of onderdelen daarvan te gebruiken.

De voorgestelde beoordelingsprocedure:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aantal scorepunten dat per categorie is vastgesteld en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor de uitwerking van een opdracht worden door de examinerator scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel.
Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten per categorie is.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een opdracht volledig juist is uitgevoerd, wordt het per scoringscategorie maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een opdracht gedeeltelijk juist is uitgevoerd, worden scorepunten afgetrokken van de per scoringscategorie aangegeven maximumscore, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een uitwerking niet in het beoordelingsmodel voorkomt en deze uitwerking op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als onjuist of gedeeltelijk onjuist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden afgetrokken naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien een uitwerking niet beoordeeld kan worden, moet het per scoringscategorie aangegeven maximale aantal scorepunten worden afgetrokken;
 - 3.5 indien in het beoordelingsmodel verschillende uitwerkingen zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze uitwerkingen als verschillende formuleringen van het goede antwoord;
 - 3.6 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in de uitwerking van de kandidaat voor te komen.
- 4 Voor deze toets kunnen maximaal 100 scorepunten worden behaald.
Iedere kandidaat krijgt vooraf 10 punten. Voor de categorie inhoud worden 45 punten toegekend, voor de categorie opbouw 20 punten en voor de categorie taalgebruik 25 punten.
Het cijfer voor dit gedeelte van het centraal examen wordt verkregen door het aantal scorepunten te delen door het getal 10.
- 5 Bij de beoordeling gelden de volgende definities.

Teksttype

Een betoog of een betogende tekst is: een tekst waarin een schrijver probeert een stelling aannemelijk te maken door er argumenten ter ondersteuning aan toe te voegen. De meest gangbare vorm van een betoog is een tekst waarin een schrijver of schrijfster zijn of haar mening over een bepaalde kwestie uiteenzet of verdedigt. In een betoog moeten ten minste de volgende onderdelen voorkomen:

- een inleiding in het onderwerp;
- het standpunt of oordeel waarvoor of waartegen betoogd zal worden;
- argumenten voor of tegen dit standpunt of oordeel in een logische opbouw;
- een afsluitende conclusie.

Een beschrijving is: een tekst waarin een opsomming wordt gegeven van een aantal aspecten van een voorwerp, persoon of gebeurtenis uit de werkelijkheid of de fantasie. De opsomming moet van samenhangende aard zijn. Er moet onderscheid gemaakt worden tussen hoofd- en bijzaken.

Schrijfdoel

Er worden vijf schrijfdoelen onderscheiden: een informatief, een persuasief, een directief, een expressief en een diverterend schrijfdoel.

Een informatief schrijfdoel houdt in: de schrijver wil zijn lezers inlichten over bepaalde aspecten van een feit, ding of persoon.

Een persuasief schrijfdoel houdt in: de schrijver wil de lezers overtuigen van de juistheid van een standpunt.

Een directief schrijfdoel houdt in: de schrijver wil de lezers ertoe aanzetten tot bepaalde handelingen over te gaan.

Een expressief schrijfdoel houdt in: de schrijver wil tegenover zijn lezers zijn mening of emoties tot uitdrukking brengen.

Een diverterend schrijfdoel houdt in: de schrijver wil zijn lezers vermaken, bijvoorbeeld met een verhaal dat droevig, spannend, amusant of iets van dien aard is.

Publiekgerichtheid

Onder publiekgerichtheid wordt verstaan: een schrijver houdt rekening met bepaalde eigenschappen van de lezers tot wie hij zich richt, bijvoorbeeld hun leeftijd, hun regionale of sociale herkomst en hun voorkennis. Hij doet dit door de keuze van een passende toon, woordkeuze en zinsbouw.

De toon van teksten kan variëren in formaliteit. Een tekst kan informeel, neutraal of strikt formeel van toon zijn; allerlei gradaties daartussenin zijn mogelijk.

De woordkeuze in teksten kan vooral variëren in moeilijkheid. Moeilijkheid is sterk afhankelijk van voorkennis van de lezers. Verder kan ook de toon de woordkeuze beïnvloeden.

De zinsbouw in teksten kan variëren in lengte en complexiteit.

7 BEOORDELINGSMODEL OPSTEL

Let op: iedere kandidaat krijgt 10 punten vooraf. (Zie 6 Voorstel beoordelingsprocedure opstelopdrachten op blz.10.)

Beoordeling opstel maximaal 90 punten

Inhoud 45 punten, opbouw 20 punten, taalgebruik 25 punten

Indien er in het beoordelingsmodel verschillende aftrekscores worden vermeld, bijvoorbeeld 10/5, dan moeten afhankelijk van de uitgebreidheid of volledigheid van de uitwerking (in het voorbeeld) óf 10 óf 5 punten worden afgetrokken.

In alle andere gevallen wordt, indien nodig, het genoemde aantal punten afgetrokken.

Aftrek inhoud uitgaande van 45 punten

1 Geld moet rollen

- Indien niet of onvoldoende met een voorbeeld is aangegeven hoe belangrijk geld voor kandidaat is 10
- Indien niet of onvoldoende is aangegeven hoe kandidaat aan geld komt 5
- Indien niet of onvoldoende met ten minste twee argumenten is aangegeven of kandidaat tevreden is met de hoeveelheid geld die kandidaat te besteden heeft, per element 5
- Indien niet of onvoldoende met ten minste twee redenen is aangegeven waarom kandidaat vindt dat de ouders van kandidaat meer of minder zakgeld moeten geven, per element 5
- Indien de tekst niet of onvoldoende betogend is en niet of onvoldoende een persuasieve en/of expressieve strekking heeft 10/5
- Indien de tekst niet of onvoldoende is afgestemd op lezers van de regionale krant 5

2 Modern pesten

- Indien niet of onvoldoende ten minste twee voorbeelden van 'modern pesten' zijn uitgewerkt, per element 10
- Indien niet of onvoldoende de mening van kandidaat is toegelicht met ten minste twee argumenten, per element 5
- Indien niet of onvoldoende is aangegeven wat iemand tegen deze pesterij kan ondernemen 5
- Indien de tekst niet of onvoldoende betogend is en niet of onvoldoende een persuasieve en/of expressieve strekking heeft 10/5
- Indien de tekst niet of onvoldoende is afgestemd op de lezers van de schoolkrant 5

3 In de bak

- Indien niet of onvoldoende de eigen mening over het nut van gevangenisstraf is gegeven 5
- Indien niet of onvoldoende is ingegaan op ten minste drie uitspraken, per uitspraak 10/5
- Indien de tekst niet of onvoldoende betogend is en niet of onvoldoende een persuasieve en/of expressieve strekking heeft 10/5
- Indien de tekst niet of onvoldoende is afgestemd op lezers van het plaatselijk dagblad 5

Vraag	Aftrekgeregels	Aftrek
-------	----------------	--------

4	Spellen	
	• Indien niet of onvoldoende het soort spel van kandidaats voorkeur is beschreven	5
	• Indien niet of onvoldoende de spelregels van het spel zijn beschreven	10/5
	• Indien niet of onvoldoende is beschreven hoe kandidaat het spel speelt	10/5
	• Indien niet of onvoldoende is beschreven waarom dit spel zo aantrekkelijk is voor kandidaat	10/5
	• Indien de tekst niet of onvoldoende beschrijvend is en niet of onvoldoende een expressieve strekking heeft	10/5
	• Indien de tekst niet of onvoldoende is afgestemd op lezers van het blad 'Games'	5
5	Lot uit de loterij	
	• Indien niet of onvoldoende is beschreven wat de eerste reactie van kandidaat was	5
	• Indien niet of onvoldoende twee tegengestelde reacties zijn beschreven, per element	5
	• Indien niet of onvoldoende de drie belangrijkste bestedingen zijn beschreven, per element	5
	• Indien niet of onvoldoende is beschreven wat er veranderde in het leven van kandidaat	5
	• Indien de tekst niet of onvoldoende beschrijvend is en niet of onvoldoende een expressieve strekking heeft	10/5
	• Indien de tekst niet of onvoldoende is afgestemd op lezers van het blad 'Break Out!'	5
6	Uitstellen, uitstellen en maar uitstellen	
	• Indien niet of onvoldoende drie situaties zijn beschreven, per element	10/5
	• Indien niet of onvoldoende is beschreven hoe kandidaat achteraf tegenover eigen uitstelgedrag staat	5
	• Indien de tekst niet of onvoldoende beschrijvend is en niet of onvoldoende een expressieve strekking heeft	10/5
	• Indien de tekst niet of onvoldoende is afgestemd op lezers van de schoolkrant	5
7	De liefde	
	• Indien niet of onvoldoende is beschreven welke rol de liefde in het leven van kandidaat speelt	10/5
	• Indien niet of onvoldoende is beschreven welke vormen van liefde in de omgeving van kandidaat voorkomen	10/5
	• Indien niet of onvoldoende is beschreven welke vorm van liefde een overweldigende indruk op kandidaat heeft gemaakt	10/5
	• Indien niet of onvoldoende is beschreven hoe de ideale liefde eruitziet	5
	• Indien de tekst niet of onvoldoende beschrijvend is en niet of onvoldoende een expressieve strekking heeft	10/5
	• Indien de tekst niet of onvoldoende is afgestemd op de lezers van 'Mens'	10/5
8	Schaapjes tellen	
	• Indien niet of onvoldoende is beschreven sinds wanneer en onder welke omstandigheden de slapeloosheid zich voordoet	5
	• Indien het doorkomen van de slapeloze nachten niet of onvoldoende is beschreven	10/5
	• Indien de gevolgen van slapeloosheid niet of onvoldoende zijn beschreven	10/5
	• Indien niet of onvoldoende is beschreven hoe kandidaat heeft geprobeerd iets tegen de slapeloosheid te doen	5
	• Indien niet of onvoldoende is beschreven wat het resultaat was van de poging(en) om de slapeloosheid tegen te gaan	5
	• Indien de tekst niet of onvoldoende beschrijvend is en niet of onvoldoende een expressieve strekking heeft	10/5
	• Indien de tekst niet of onvoldoende is afgestemd op lezers van het blad 'GezondZijn'	5

Vraag	Aftrekgeregels	Aftrek
-------	----------------	--------

9 Salarisverschillen

- Indien niet of onvoldoende is aangegeven of kandidaat het wel of niet met de Tweede Kamer eens is dat de verschillen in beloning tussen mannen en vrouwen die precies hetzelfde werk doen, moet worden opgeheven 5
- Indien niet of onvoldoende twee argumenten zijn gegeven voor het standpunt van kandidaat, per element 10/5
- Indien niet of onvoldoende de rol van de vakbond is belicht 10
- Indien de tekst niet of onvoldoende betogend is en niet of onvoldoende een persuasieve strekking heeft 10/5
- Indien de tekst niet of onvoldoende is afgestemd op lezers van 'Kijk op werk' 5

10 Gewoon alternatief?

- Indien niet of onvoldoende twee redenen zijn aangegeven waarom kandidaat kiest voor een alternatieve genezer of voor een gewone arts, per element 10/5
- Indien niet of onvoldoende een nadeel is besproken 10/5
- Indien niet of onvoldoende met een voorbeeld is duidelijk gemaakt of gewone en alternatieve geneeskunde kunnen samengaan 5
- Indien de tekst niet of onvoldoende betogend is en niet of onvoldoende een persuasieve en/of expressieve strekking heeft 10/5
- Indien de tekst niet of onvoldoende is afgestemd op lezers van het blad 'Beter' 5

Aftrek opbouw uitgaande van 20 punten

- Indien de voorgedrukte titel ontbreekt 5
- Indien de gevraagde eigen titel ontbreekt of niet bij het opstel past 5
- Indien er geen alinea-indeling is 5
- Indien de alinea's of onderdelen van alinea's die inhoudelijk bij elkaar horen, niet bij elkaar staan 5
- Indien de alinea's meer dan eenmaal geen thematische eenheid vormen 5
- Indien er sprake is van onnodige herhaling 5
- Indien de gevraagde vorm van de tekst, bijvoorbeeld de briefvorm, niet of onvoldoende is uitgewerkt 5
- Indien het door de kandidaat geschreven deel van het opstel minder dan 400 woorden telt, per 50 woorden minder 5

Aftrek taalgebruik uitgaande van 25 punten bij de eerste 400 woorden

Fouten tegen het taalgebruik worden gescoord volgens een op blz. 8 en 9 toegelicht systeem.

- Indien een woordfout is gemaakt, per fout 1
- Indien een zinsfout is gemaakt, per fout 2
- Indien een spelfout is gemaakt, per fout 1
- Indien een fout is gemaakt in interpunctie en hoofdlettergebruik, per twee fouten 1
- N.B. voor fouten tegen de nieuwe spelling, per fout 1

Voorbeeldscoreformulier

Indien de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:
Aftrek,

Naam kandidaat: _____ nr: _____

1 Brief		2 Affiche		3 Faxformulier			
Woordfout	X x 1	Woordfout	X x 1	Woordfout	X x 1	Aanhef	5
Zinsfout	X x 2	Zinsfout	X x 2	Zinsfout	X x 2	Inleidende zin(nen)	5
Spelfout	X x 1	Spelfout	X x 1	Spelfout	X x 1	Afsluitende zin(nen)	5
2 interpunctiefouten	X x 1	2 interpunctiefouten	X x 1	2 interpunctiefouten	X x 1	Samenhang en volgorde	5
Taalgebruik totaal	10	Taalgebruik totaal	5	Taalgebruik totaal	5	Alinea-indeling	5
Aanmelden als medewerker publiciteit	5	Volleybaltoernooi	10	Per element	5	Ondertekening en/of naam	5
Aanmelden als medewerker velden uitzetten	5	Internationaal jeugd- toernooi	5	Inhoud totaal	20	Verzorgde indruk	5
Niet mogelijk op woensdagavond	5	Reden toernooi: 50-jarig bestaan van de volleybalclub DE VOLTREFFERS	10	Gegevens op de juiste plaats ingevuld	5	Techniek, opbouw totaal	10
Aanmelden als gastadres voor één of twee deelnemers	5	Plaats toernooi: sporthal 'De Zuidkant'	10	Kernachtige formuleringen	5	Totaalscore brief	45
Uitleg idee vader kandidaat voor werving sponsorgelden	10	Data: 27 en 28 december 2002	10	Verzorgde indruk	5	5 Envelop	
Telefoonnummer kandidaat	5	Tijden: dagelijks van 09.00 – 16.00 uur	10	Techniek totaal	5	Aankomst	10
Relevante en juiste informatie gegeven	5	Toegangsprijs: € 2 per persoon per dag	5	Totaalscore faxformulier	30	Een of meer elementen geadresseerde	5/10
Passende woordkeus	10/5	Deelnemers: team jeugdkampioen, team asiel- zoekerscentrum, team uit Bonn, per element	5	4 Brief		Een of meer elementen afzender	5/10
Inhoud totaal	20	Fototentoonstelling	5	Woordfout	X x 1	Gebruikelijke ordening	5/10
Inleidende zin(nen)	5	'50 jaar DE VOLTREFFERS in foto's'	5	Zinsfout	X x 2	Blokjes	5/10
Afsluitende zin(nen)	5	In de kantine	5	Spelfout	X x 1	Verzorgde indruk	5
Samenhang en volgorde	5	Relevante en juiste informatie gegeven	5	2 interpunctiefouten	X x 1	Conventies totaal	10
Alinea-indeling	5	Enthousiasmerende woordkeus	10/5	Taalgebruik totaal	10	Totaalscore envelop	10
Verzorgde indruk	5	Inhoud totaal	30	Ingaan op gezellige tijd	5	Score opdracht 1	50
Techniek, opbouw totaal	10	Samenhang en volgorde	5	Spannende finale	5	Score opdracht 2	45
Een of meer elementen afzender	5/10	Belangrijke woorden ten minste tweemaal groot geschreven en/of onderstreept	5	Twee andere momenten tijdens het toernooi, per element	5	Score opdracht 3	30
Een of meer elementen geadresseerde	5/10	Goede bladindeling	5	Het feest na afloop	5	Score opdracht 4	45
Plaats en datum: 2 oktober 2002	5	Kernachtige formuleringen	5	Toernooi wordt jaarlijkse gebeurtenis	5	Score opdracht 5	10
Ordening, plaats gegevens	5	Binnen kader	5	Verliefde clubgenoot	5	Totaalscore	180
Aanhef	5	Verzorgde indruk	5	Verzoek briefje aan verliefde clubgenoot	5	Totaalscore gedeeld door twee = 180 : 2 = 90	
Regel wit	5	Techniek, opbouw, opmaak totaal	10	Met foto	5		
Slotformule	5	Totaalscore affiche	45	Reden meesturen clubblad: twee foto's Anneliese	5		
Ondertekening en/of naam	5			Verzoek om te mogen komen logeren tijdens de voorjaarsvakantie	5		
Conventies totaal	10			Juiste informatie gegeven	5		
Totaalscore brief	50			Passende woordkeus	10/5		
				Inhoud totaal	25		